

Motion till riksdagen

1988/89: Bo302

av Birger Andersson (c)

Behovet av tjänster som biträdande länsantikvarie

År 1976 fick länsstyrelserna möjlighet att inrätta tjänster som länsantikvarie; ett viktigt steg för länsstyrelserna att få kompetens inom kulturminnesområdet. Länsantikvarien var från början en enmansenhet. Bemanningen kvarstår oförändrad i de flesta län.

Redan vid inrättandet av tjänsterna fick länsantikvarierna en stor arbetsvolym. Arbetsvolymen har ständigt ökat. Arbetsbördan har blivit orimlig. Situationen är mycket ansträngd.

Detta framgår mycket tydligt av yrkandena från länsstyrelserna. Inte mindre än 14 länsstyrelser yrkar nya tjänster inom kulturminnesvården. Regeringen har föreslagit tre. Den av regeringen föreslagna utbyggnadstakten är helt otillräcklig.

Riksantikvarieämbetet finner det nödvändigt att biträdande länsantikvarie snarast inrättas vid samtliga länsstyrelser, där sådana tjänster saknas.

Västmanlands län

Ett län som saknar biträdande länsantikvarie är Västmanland. Grannlänerna Uppsala och Örebro har tjänster som biträdande länsantikvarie. Södermanland kommer enligt budgetförslaget att få. Det är bra och nödvändigt.

Västmanland är ett skiftande och variationsrikt län. Längst i söder finns det ljuvliga Mälarlandskapet med dess lummiga hagar, lövskogar och slättområden. Sedan kommer mellanbygden med omväxlande jord och skog och med insprängda bruksorter. Länets norra del tillhör Bergslagsområdet, där skogen dominerar. I Bergslagen och i mellanbygdens bruksorter har tidigare järnhanteringen varit mycket betydelsefull.

Mälardalens slättland har en hög fornlämningstäthet. Närmare 20000 fornlämningar finns registrerade i Västmanland. Fornlämningstätheten liknar den i Uppland och Södermanland. Säteribildningen i Mälardalen har gett upphov till många högklassiga byggnader och byggnadsmiljöer. Norr om Mälardalens slättområden finner man en lång rad bruks- och gruvmiljöer av högsta värde ur kultur- och industrihistorisk synpunkt, ofta unika internationellt sett. I Bergslagen finns vårt lands äldsta järnframställningsplatser med Europas första masugn.

Det är ytterst viktigt att vårt kulturarv tas till vara och görs levande. Som ett led i strävan att föra ut kunskapen om Bergslagens kulturminnen till en större allmänhet har Ekomuseum Bergslagen utvecklats. Projektet,

som har blivit omfattande, har utvecklats under medverkan av länsantikvarien.

Mot. 1988/89
Bo302

Som tidigare framhållits är det nödvändigt med en snabbare utbyggnadstakt av tjänster vid länsstyrelserna inom kulturminnesområdet än vad regeringen föreslagit. Västmanlands län bör ges högsta prioritet.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av ytterligare tjänster — därav en i Västmanlands län fr.o.m. budgetåret 1989/90 — som biträdande länsantikvarie vid länsstyrelserna.

Stockholm den 19 januari

Birger Andersson (c)